

REVISORSEXAMEN

Del II

November 2020

© Revisorsinspektionen 2020

REVISORSEXAMEN

Allmänt

Datum:	24 November 2020
Skrivtid:	2 x 6,0 timmar, varav 6,0 timmar för del II
Krav för godkänt resultat:	90 poäng av 150 utan några särskilda krav på fördelningen av poäng på olika uppgifter

Regler

- Du ska skriva ditt tentandnummer på varje blad.
- Det är inte tillåtet att ha kontakt med någon person eller använda Internet, e-post eller liknande för att söka kontakt med någon annan person.
- Det är inte tillåtet att använda Internet, e-post eller liknande för att söka efter information.

Följs inte reglerna kan Revisorsinspektionen avstå att rätta tentandens prov samt meddela tentandens handledare och arbetsgivare om det inträffade. Kontroll av tentandens dator kan göras såväl innan, som under och efter provet.

Utformning av svar

- Du lämnar alltid dina svar i egenskap av auktoriserad revisor.
- Svarstexten ska vara självständigt skriven och utformad så att den besvarar frågan på ett koncist sätt.
- Svarstexten ska inte enbart bestå av inklippt text eller hänvisningar till annan text, såsom lagar, råd, rekommendationer och liknande.
- Du ska ange motiveringar och hänvisningar samt visa uträkningar.
- Du ska markera eventuella citat med kursiv stil och ange källa.
- Svar ska vara avlämnade i nummerordning och referens ska lämnas till eventuella bilagor

Bedömning

Bedömningen av svar, som ska lämnas på bifogade svarsblanketter eller RI:s USB-minne, sker utifrån en svarsmall. Alternativa svar kan - beroende på motiveringar - också beaktas vid bedömningen.

Svar på varje uppgift - eller deluppgift - bedöms enligt följande princip i exempelvis en fråga omfattande fem poäng:

- 5 p – Mycket bra svar
- 4 p – Bra svar
- 3 p – Acceptabelt svar
- 2 p – Svar med vissa brister
- 1 p – Svar med stora brister
- 0 p - Uteblivet eller i grunden felaktigt svar

Uppgift 4	Servicebutiken AB	Poäng
	Deluppgift 4.1	4
	Deluppgift 4.2	5
	Deluppgift 4.3	6
	Deluppgift 4.4	4
	Deluppgift 4.5	6
Summa		25

Uppgift 5	Hem& Hus Bygg AB	Poäng
	Deluppgift 5.1	5
	Deluppgift 5.2	5
	Deluppgift 5.3	5
	Deluppgift 5.4	5
	Deluppgift 5.5	5
Summa		25

Uppgift 6	Tygfabriken AB	Poäng
	Deluppgift 6.1	6
	Deluppgift 6.2	5
	Deluppgift 6.3	6
	Deluppgift 6.4	8
Summa		25

Lycka till!

4. Servicebutiken AB (25 poäng)

Bakgrund

Bolaget driver en servicebutik i en förort till Malmö. I butikens närområde bor det en stor andel pensionärer. Bolaget ägs och drivs av två personer. De har dessutom ett antal deltidsanställda medarbetare.

Du är nyvald huvudansvarig revisor i bolaget. Bolaget tillämpar K2 för sin redovisning och räkenskapsår är kalenderår.

Den ekonomiska informationen för bolaget ser ut enligt följande:

Ekonomisk information (mkr)	2019	2018	2017
Intäkter	43	40	39
Resultat före skatt	2,3	2,4	2,1
Summa tillgångar	14	13	14
Soliditet	20%	23%	21%
Medelantal anställda	15	14	14

Deluppgift 4.1 (4 p)

Du är nyvald huvudansvarig revisor sedan årsstämman våren 2020. Den tidigare revisorn var byråvald revisor från en annan revisionsbyrå. Inför att du startar upp årets revision planerar du att ta kontakt med den tidigare revisorn.

Uppgift

Vad bör kontakten med den tidigare revisorn innebära, vilka frågor ska du ställa och vilken dokumentation bör du få på plats?

Deluppgift 4.2 (5 p)

Bolagets omsättning minskade dramatiskt i samband med att Corona-pandemin bröt ut i Sverige i mars 2020. Folkhälsomyndighetens rekommendation om att personer över 70 år bör minska sina sociala kontakter gjorde att butiken tappade en stor del av den försäljning som denna kundgrupp brukar stå för. Beslut fattades snabbt om att korttidspermittera all personal.

Bolaget ansökte om och erhöll i april 2020 bidrag från Tillväxtverket för korttidspermittering för mars-juni 2020. Vid den avstämning som gjordes under juni 2020 visade det sig att bolaget fått ut för mycket bidrag, då viss sjukfrånvaro och semester påverkade totalbeloppet. Återbetalning av den överskjutande delen av bidraget skedde i september 2020.

Uppgift

Hur ska det bidrag och den återbetalning av bidrag som gjorts under 2020 redovisas i bolagets årsredovisning för 2020?

Deluppgift 4.3 (6 p)

Under hösten 2020 blir förlusterna för bolaget allt större och de beslutar sig för att upprätta kontrollbalansräkning. Denna kontrollbalansräkning visar att aktiekapitalet är förbrukat och bolagsstämman fattar beslut om att driva verksamheten vidare. Våren 2021 upprättas kontrollbalansräkning nr 2 som också visar att aktiekapitalet är förbrukat.

Uppgift

- a) Vad är de aktiebolagsrättsliga alternativen när kontrollbalansräkning 2 utvisar att aktiekapitalet är förbrukat?
- b) Vad innebär det om ägarna fortsätter driva bolaget vidare efter denna tidpunkt?
- c) Hur påverkas ditt yttrande över kontrollbalansräkning nr 2? Påverkas Revisionsberättelsen för kommande år dvs. 2021?

Deluppgift 4.4 (4 p)

Du har granskat kontrollbalansräkning 1 och 2 och när det är dags att granska årsbokslutet och årsredovisningen finns det två fakturor avseende arvode för dessa granskningar som inte är betalda av kunden. De uppger likviditetsproblem som skäl och har lovat att betala så snart de har möjlighet. Den ena fakturan är förfallen sedan ca 8 månader och den andra sedan ca 2 månader.

Uppgift

Hur påverkar dessa omständigheter det arbete som du nu ska utföra avseende revisionen av årsbokslutet?

Deluppgift 4.5 (6 p)

Du har av byråledningen blivit ombedd att ta dig an rollen som ansvarig för er byrås interna kvalitetskontrollsystem. Inför detta uppdrag vill du förbereda dig genom att läsa på vad som gäller.

Uppgift

Beskriv översiktligt vilka områden ett kvalitetskontrollsystem ska innefatta och kort vad varje område innebär.

5. Hem & Hus Bygg AB (publ) (25 poäng)

Hem & Hus Bygg AB är ett företag noterat på Nasdaq Stockholm. Företaget är verksamt inom entreprenadverksamhet där man både bygger, säljer samt hyr ut kommersiella fastigheter och privata bostäder.

Din revisionsbyrå är nyvald som revisor för bolaget för räkenskapsåret 2020 och du är vald huvudansvarig revisor för uppdraget. Bolaget upprättar sin finansiella rapportering i enlighet med IFRS. Bolagets räkenskapsår är kalenderår.

Den ekonomiska informationen för koncernen ser ut enligt följande:

Ekonomisk information (Mkr)	2019	2018	2017
Intäkter	100 000	95 000	85 000
Resultat före skatt	4 000	5 800	5 500
Summa tillgångar	110 000	120 000	120 000
Soliditet	18%	23%	20%
Medelantal anställda	25 000	22 000	22 000

Deluppgift 5.1 (5 p)

Hem & Hus Bygg AB har en uttalad strategi att återköpa och makulera sina egna aktier med syftet att minska det totala antalet aktier som finns tillgängliga på börsen. Bolaget har 1 000 000 aktier och har för avsikt att återköpa 95 000 av dessa genom att förvärva aktierna på börsen när aktiekursen blir 100 kr/aktie. Detta skedde 2020-12-01.

Uppgift

- Redogör för vad aktiebolagslagens bestämmelser innebär angående återköpet av egna aktier.
- Redogör för hur återköp och makulering av egna aktier ska redovisas och presenteras i koncernens balansräkning per 2020-12-31.

Deluppgift 5.2 (5 p)

Du står inför en inledande planeringsfas i revisionen och ska bedöma vilka risker för väsentliga felaktigheter som finns och hur dessa kommer påverka din revisionsstrategi. I bolagets redovisningsprinciper kan du läsa dig till att bolaget har två intäktströmmar:

- intäkter från entreprenadavtal enligt successiv vinstavräkning.
- intäkter från uthyrning av kommersiella lokaler som faktureras månadsvis i förskott med en fast avgift per uthyrd m².

Vidare så vet du från ditt uppstartsmöte med klienten att personal på olika chefsposter inom företaget får en stor del av sin ersättning som så kallad aktierelaterad ersättning.

Du som huvudansvarig revisor ska nu utarbeta en revisionsstrategi för första gången. Det innebär bland annat att utifrån riskbedömningsprocessen i ISA definiera revisionsriskprofilen på de båda intäcksströmmarna ovan och ange relevanta granskningsinsatser som du som huvudansvarig revisor utför för att säkerställa att bolagets intäcksredovisning är fri från väsentliga felaktigheter.

Uppgift

Definiera riskprofilen för intäcksströmmarna ovan och beskriv hur risken påverkar granskningsinriktningen.

Deluppgift 5.3 (5 p)

Hem & Hus Bygg AB offentliggör löpande sådan information som Nasdaq Stockholms regelverk för emittenter kräver avseende eventuellt kurspåverkande händelser. Styrelseordföranden i bolaget har nu ställt frågor kring vad regelverket säger om följande händelser och hur de i så fall ska offentliggöras.

- Anmärkning i revisionsberättelsen avseende väsentliga tvivel kring antagandet om fortsatt drift.
- Upplysning i revisionsberättelsen om att förra året reviderades av annan revisor.

Uppgift

Beskriv det övergripande syftet med Nasdaq Stockholms regelverk för emittenter och redogör specifikt för hur de ovan två punkter ska hanteras i förbindelse med offentliggörandet av bolagets årsredovisning och revisionsberättelse enligt regelverket.

Deluppgift 5.4 (5 p)

Inför årsstämman för räkenskapsåret som avslutas 2020-12-31 har styrelsen några områden de vill ha din hjälp med att få klarhet i hur de ska hanteras.

Uppgift

a) Redogör för vilka beslutsunderlag som styrelsen behöver lägga fram till årsstämman avseende ersättning till ledande befattningshavare.

b) Redogör för vid vilka tillfällen bolagsstämman ska behandla närståendetransaktioner och vilken information som ska läggas fram.

Deluppgift 5.5 (5 p)

Hem & Hus Bygg AB har under räkenskapsåret fått 100% av aktierna i bolaget Fabrikören AB som vederlag för en förfallen kundfordring då motparten var insolvent och aktierna var pantsatta som säkerhet. Fabrikören AB revideras av en annan revisionsbyrå men av effektivitetsskäl vill koncernledningen nu att du tar över som huvudansvarig revisor även av det nya dotterbolaget inför nästa räkenskapsår. Vid din inledande oberoendeprövning inför övertagandet av uppdraget noterar du att en kollega till dig håller på med ett större IT-implementeringsprojekt, som inkluderar både design och implementering avseende finansiell

rapportering, i Fabrikören AB. Projektet förväntas pågå i minst ett år till och har ett arvode som överstiger ditt föreslagna revisionsarvode.

Fabrikören AB är för innevarande räkenskapsår oväsentligt för koncernrevisionen på grund av att kontrollen övergick i slutet av räkenskapsåret samt att samtliga balansposter är små i förhållande till koncernen. För nästkommande räkenskapsår misstänker du att detta kan komma att ändras då Fabrikören AB uppskattningsvis kommer ha en omsättning som uppgår till 20% av koncernen totala omsättning.

Uppgift

Redogör för dina ställningstaganden ur ett oberoendeperspektiv för koncernrevisionen för Hem & Hus Bygg AB inför nästkommande år samt hur du tänker inför antagandet av det nya revisionsuppdraget Fabrikören AB inför nästkommande räkenskapsår.

6. Tygfabriken AB (25 poäng)

Tygfabriken AB är ett större familjeägt företag som tillverkar textilier i egna fabriker i Sverige, försäljningen sker primärt på export.

Du och din revisionsbyrå har varit revisorer för bolaget under mycket lång tid men eftersom bolaget inte är noterat så finns det inga krav på rotation. Bolaget upprättar sin finansiella rapportering i enlighet med K3. Bolagets räkenskapsår är kalenderår.

Den ekonomiska informationen för bolaget ser ut enligt följande:

Ekonomisk information (Mkr)	2019	2018	2017
Intäkter	900	900	800
Resultat före skatt	-1	3	5
Summa tillgångar	200	230	260
Soliditet	3%	10%	15%
Medelantal anställda	250	240	240

Deluppgift 6.1 (6 p)

Tygfabriken AB äger en fabriksbyggnad på en bruksort i Sverige. Fabriken har legat på samma plats sedan år 1955. I avtalet för markanläggningen där fabriken ligger som man ingick 1955 står att "Tygfabrikören AB ansvarar för att återställa markanläggningen till dess ursprungliga skick vid upphörande av industriverksamhet". Fabriken stod färdig 1 januari 1955 och bedöms ha en brukstid på 100 år. Bolaget har anlitat en välkänd konsultbyrå vars expertis inkluderar att bedöma kostnaden för återställande av mark. I bokslutet 2020-12-31 har företagsledningen, med råd från konsultbyrån, kommit fram till att det skulle kosta 50 Mkr i dagens penningvärde att återställa marken till sitt ursprungliga skick från år 1955.

Uppgift

Redogör för hur redovisning ska ske per 2020-12-31. Bortse från eventuella skatteeffekter och det faktum att det inte gjorts i rätt tid.

Deluppgift 6.2 (5 p)

Eftersom förpliktelsen att återställa marken i Deluppgift 6.1 inte uppstod under innevarande räkenskapsår utan redan år 1950 så undrar företagsledningen hur den retroaktiva effekten kommer påverka de finansiella rapporterna per 2020-12-31.

Uppgift

Redogör för hur den retroaktiva effekten hanteras i redovisningen och hur den skall presenteras i årsredovisningen. Bortse från eventuella skatteeffekter.

Deluppgift 6.3 (6 p)

Som huvudansvarig revisor för Tygfabriken AB står du inför årets revisionsplanering. I takt med att bolagets processer blivit mer digitaliserade och automatiserade så bedömer du att bolagets IT-system kopplat till systembehörigheter blir ett väsentligt revisionsmoment i år.

Uppgift

Utarbeta en revisionsstrategi för granskning av systembehörigheter och ge exempel på granskningsåtgärder du kan utforma för att möta den identifierade revisionsrisken.

Deluppgift 6.4 (8 p)

- a) Under räkenskapsåret har Tygfabriken AB lämnat ett lån till bolagets VD. Skatteverket har medgett undantag från det generella låneförbudet för lånet som bedöms vara på marknadsmässiga villkor och som revisor har du bekräftat att bolaget har upprättat en förteckning över förbjudna lån.
- b) Året har ur ett finansiellt perspektiv varit utmanande för bolaget och resultatet för året blev en förlust. Tygfabriken AB har per balansdagen kortfristiga skulder som överstiger bolagets totala tillgångar. Samtidigt har bolagets största kund aviserat att man på kort sikt kommer ha svårt att betala utestående fakturor inom avtalade tid. Tygfabriken AB har i förvaltningsberättelsen redogjort för dessa omständigheter. Där framgår att det finns väsentliga osäkerheter kopplade till det grundläggande antagandet om fortsatt drift, men att bolaget genom en god dialog med kunder, leverantörer och banker ändå anser att det grundläggande antagandet om fortsatt drift är uppfyllt. Du har granskat styrelsens slutsats och inhämtat revisionsbevis som styrker denna slutsats.

Uppgift

Det har nu blivit dags att upprätta revisionsberättelsen och du har att ta ställning till hur ovanstående punkter eventuellt påverkar denna. Redogör för dina ställningstaganden och upprätta revisionsberättelse.